

Prof. dr hab. Jan Holeksa
Wydział Biologii UAM
ul. Uniwersytetu Poznańskiego 6
61-614 Poznań

Opinia
na temat osiągnięcia naukowego, pozostałego dorobku naukowego i aktywności naukowej oraz działalności organizacyjnej, dydaktycznej i popularyzatorskiej w postępowaniu habilitacyjnym dr. Tomasza Jaworskiego

Niniejsza opinia została wykonana zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2003 r. Nr 65, poz. 595 z późn. zm.) oraz zgodnie z kryteriami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. z 2011 r. Nr 196, poz. 1165).

Opinia została przygotowana na podstawie materiałów dostarczonych przez Sekretarza Rady Naukowej Instytutu Badawczego Leśnictwa w Sękocinie Starym, dr hab. Iwonę Skrzecz. Dokumentacja, którą otrzymałem obejmowała: (1) wniosek dr. inż. Tomasza Jaworskiego o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie nauki leśne; (2) kopię dyplomu doktorskiego, (3) autoreferat, w którym oprócz omówienia osiągnięcia naukowego zamieszczono informacje o współpracy naukowej, osiągnięciach dydaktycznych i popularyzacji nauki, (4) wykaz opublikowanych prac naukowych oraz informację pozostałej aktywności naukowej, (5) oświadczenia współautorów o udziale w przygotowaniu prac składających się na osiągnięcie naukowe. Stwierdzam, że otrzymane materiały są wystarczające dla sformułowania opinii na temat osiągnięcia naukowego i pozostałego dorobku naukowego oraz aktywności naukowej, organizacyjnej, dydaktycznej i popularyzatorskiej Kandydata do stopnia doktora habilitowanego.

Ocena osiągnięcia naukowego

Jako osiągnięcie naukowe dr inż. Tomasz Jaworski przedstawił zestaw czterech publikacji opatrzonych wspólnym tytułem: *Wymagania środowiskowe wybranych grup owadów saproksylicznych oraz konsekwencje dla ich ochrony*. Składa się ono z prac opublikowanych w latach 2016-2019 w renomowanych czasopismach międzynarodowych, indeksowanych w bazie JCR: *Journal of Insect Conservation, Agricultural and Forest Entomology* oraz *Forest Ecology and Management*. Dr Tomasz Jaworski jest pierwszym autorem dwóch artykułów i autorem korespondencyjnym trzech artykułów. Poszczególne prace mają od czterech do sześciu autorów. Z oświadczeń współautorów i samego Kandydata wynika, że Jego wkład był znaczący w przygotowanie wszystkich artykułów: pracował nad koncepcją badań, uczestniczył w pracach terenowych, wykonywał prace laboratoryjne, prowadził analizę danych i interpretację wyników oraz napisał sporą część każdego manuskryptu.

Wszystkie cztery prace dotyczą wybranych gatunków należących do bardzo licznej grupy organizmów, które dla swojego rozwoju wymagają obecności martwego drewna. W ekosystemach leśnych są one związane z martwymi stojącymi i leżącymi pniami o różnej grubości i zaawansowaniu rozkładu. Wiele z nich odpowiednie dla siebie warunki znajduje w obumarłych częściach żywych drzew, takich jak dziuple, próchnowiska, pęknięcia

i zranienia pnia, martwe konary i drobniejsze gałęzie. Jedne preferują stanowiska nasłonecznione, a inne unikają takich miejsc. Ponadto spora część tych gatunków posiada specyficzne powinowactwo wobec gatunków drzew. Wspomniana różnorodność wymagań w stosunku do mikrosiedlisk obecnych w ekosystemach leśnych jest jedną z przyczyn ogromnego bogactwa gatunkowego saproksylicznych organizmów. Opublikowano już tysiące prac naukowych wykazujących, że to bogactwo jest zagrożone przede wszystkim z powodu gospodarczego wykorzystywania lasów. Uznając gospodarkę leśną za główną przyczynę niekorzystnych zmian, mało uwagi poświęcano dotąd możliwościom zachowania tego biologicznego bogactwa na terenach służących produkcji drewna. Tym bardziej niewiele wiadomo na temat gatunków saproksylicznych, którym gospodarka leśna może sprzyjać poprzez tworzenie warunków nie spotykanych w lasach naturalnych. W tę lukę w naszej wiedzy bardzo dobrze wpisuje się recenzowane osiągnięcie naukowe.

Dr Tomasz Jaworski wraz z zespołem współautorów podjął się rozpoznania wymagań ekologicznych sporej liczby gatunków saproksylicznych: motyli, chrząszczy i błonkówek. Sporo uwagi poświęcił przy tym możliwościom zaspokojenia tych potrzeb w lasach gospodarczych. Badaniami objęto szereg mikrosiedlisk związanych z martwymi drzewami: martwe stojące pnie okryte korą, owocniki saprofitycznych grzybów rozwijających się na martwych pniach, martwe drewno w strefie koron i strefie przyziemnej, martwe pnie różnych gatunków drzew, posusz stojący i kłody o różnej grubości. Badania były prowadzone w lasach poddanych od wielu lat ochronie na terenie parków narodowych i rezerwatów oraz w lasach od lat poddanych gospodarczej interwencji. O ile głównym celem badań dr. Jaworskiego i Jego współpracowników było poznanie wymagań ekologicznych wybranych grup owadów saproksylicznych i sformułowanie praktycznych wniosków dotyczących gospodarowania w lesie wielofunkcyjnym, to w poszczególnych opracowaniach realizowane były cele cząstkowe, które na ten generalny cel się składają.

W jednej z dwóch prac, które ukazały się w 2016 roku, rozpoznano preferencje ekologiczne niewielkiej i rzadko badanej grupy motyli, których larwy żerują w owocnikach grzybów saprofitycznych pojawiających się na martwych pniach. Uzyskano kilka interesujących wyników, które nawet w przypadku tej niewielkiej grupy gatunków przemawiają za utrzymaniem jak największej różnorodności rodzajów martwego drewna w warunkach lasu gospodarczego. W szczególności wskazano na duże znaczenie posuszu stojącego dla badanych motyli, który jest najczęściej usuwany w trakcie cięć przygodnych.

Przedmiotem kolejnych badań, których wyniki ukazały się także w 2016 roku, było rozpoznanie ochronnej roli, jaką dla organizmów saproksylicznych w okresie zimy pełnią okryte korą martwe stojące pnie, wcześniej uśmiercone przez kambiofagiczne owady. Praca ta w interesujący sposób ujawnia słabo jeszcze rozpoznane zjawisko zimowania pod korą gatunków saproksylicznych. Wskazuje w ten sposób na jeszcze jeden aspekt kluczowej roli kambiofagów w kształtowaniu bogactwa gatunkowego biocenozy leśnych. Dowiedziono, że dla sporej grupy gatunków zimujących pod korą posuszu stojącego duże znaczenie mają dolne części strzał. Wskazaniem dla gospodarki leśnej, jakie można było sformułować na podstawie tych badań, jest pozostawianie w lesie stojącego posuszu, a przynajmniej wysokich odziomkowych części martwych pni. Zalecenie to dotyczy zwłaszcza martwych pni o większych rozmiarach posiadających grubszą korę.

Kolejnym, specyficznym środowiskiem typowym dla ekosystemów leśnych, które zostało uwzględnione w badaniach dr. T. Jaworskiego, jest strefa koron drzew. Ze względu na ograniczoną dostępność niewiele wiemy o gatunkach owadów żyjących w koronach drzew, w tym także o gatunkach saproksylicznych związanych z martwymi konarami i martwymi fragmentami pni obecnymi na dużej wysokości. Do najważniejszych wyników należy wykazanie obecności większej liczby gatunków saproksylicznych w koronach drzew niż

w dolnej strefie pni drzew pod ich koronami. W strefie koron obecnych było też więcej gatunków zagrożonych. Jedynie gatunki związane z silniej rozłożonym drewnem i gatunki mycetofagiczne były liczniej notowane na wysokości kilku metrów nad ziemią niż w koronach drzew. W pracy tej po raz kolejny wykazano duże znaczenie stojącego posuszu dla różnorodności gatunkowej biocenozy leśnej. Ponadto zwrócono uwagę na ważną rolę drzew zamierających i dziuplastych, w koronach których są liczne martwe konary, a na ich pniach obecne są martwice.

Ostatnia z publikacji wchodzących w skład osiągnięcia naukowego ukazała się w 2019 roku i dotyczy preferencji ekologicznych trzech rzadkich gatunków chrząszczy, powszechnie uznanych za wskaźniki naturalności ekosystemów leśnych i gatunki parasolowe. Na podstawie rozmieszczenia tych trzech gatunków na terenie Puszczy Białowieskiej oraz ich preferencji względem sposobu występowania martwych drzew i ich gatunków sformułowano interesujące i poniekąd zaskakujące wnioski. Stwierdzono mianowicie, że każdy z tych rzadkich gatunków ma odmienne preferencje w stosunku do różnych postaci martwego drewna i warunków, w jakich to drewno się znajduje. Co więcej ich wymagania były lepiej zaspokajane w lasach gospodarczych niż na obszarze leśnym ściśle chronionym od prawie 100 lat na terenie Białowieskiego Parku Narodowego. Naturalne procesy kształtujące ten chroniony las znacznie zmniejszyły w drzewostanach udział światłożądnych gatunków drzew preferowanych przez badane chrząszcze.

Wyniki badań zaprezentowane we wszystkich czterech artykułach mają nie tylko spore znaczenie poznawcze, lecz są także istotne dla rozwoju zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej, która od ponad dwudziestu lat jest wdrażana w polskim leśnictwie. Są ponadto ważnym głosem w dyskusji nad koncepcją ochrony przyrody w Puszczy Białowieskiej. Wskazują bowiem, że część rzadkich i zagrożonych gatunków saproksylicznych może mieć lepsze warunki w lasach odpowiednio zagospodarowanych niż w lasach poddanych ochronie ścisłej.

Osiągnięcie habilitacyjne dr. Tomasza Jaworskiego zawiera kilka bardzo ważnych wniosków skierowanych pod adresem gospodarki leśnej. Kandydat do stopnia doktora habilitowanego wraz ze współautorami zwraca uwagę na: (1) konieczność utrzymania pionierskich i światłożądnych gatunków drzew; (2) nieodzowność kształtowania zasobów martwego drewna z uwzględnieniem dużego zróżnicowania form jego występowania; (3) potrzebę takiego formowania struktury przestrzennej drzewostanów, aby w zarządzanym ekosystemie leśnym były odpowiednie warunki dla saproksylicznych gatunków o różnych wymaganiach termicznych, i to zarówno w strefie koron drzew, jak i w warstwie przyziemnej; (4) zasadność ograniczeń w pozyskiwaniu posuszu stojącego w trakcie cięć przygodnych, zwłaszcza wykonywanych w późniejszych fazach rozwoju drzewostanu, oraz celowość pozostawiania wysokich pniaków po ściętych drzewach. Jestem przekonany, że zastosowanie się do tych zaleceń na szerszą skalę w polskim leśnictwie przyniosłoby znaczną poprawę stanu populacji wielu rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt bezkręgowych zależnych od obecności martwego drewna. Zarazem sędzę, że stosowanie się do tych zaleceń nie wpłynie znacząco na osiągnięte efekty ekonomiczne gospodarki leśnej.

Podsumowując tę część opinii, stwierdzam, że osiągnięcie naukowe dr. inż. Tomasza Jaworskiego jest cennym wkładem do poznania ekologii sporej grupy gatunków saproksylicznych owadów. Tym bardziej tak uważam, że zawiera nowe ustalenia odnoszące się do rzadkich i zagrożonych składników biocenozy leśnych. Wysoko oceniam umiejętność dostrzegania ważnych, lecz słabo dotychczas eksplorowanych problemów z zakresu ekologii lasu. Szczególnie cenne w recenzowanym osiągnięciu jest poszukiwanie i wskazanie praktycznych rozwiązań wspierających godzenie gospodarczych interesów leśnictwa z potrzebami ochrony przyrody. Nie mam zatem wątpliwości, że przedstawione osiągnięcie

naukowe dr. Tomasza Jaworskiego spełnia wymogi stawiane w *Ustawie o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* z dnia 14 marca 2003 roku, a w szczególności w art. 16, ust. 2 tejże Ustawy.

Ocena pozostałego dorobku naukowego i aktywności naukowej

Głównym kierunkiem badań dr. Tomasza Jaworskiego jest ekologia owadów kambiofagicznych i saproksylicznych. W wielu publikacjach zajmował się owadami odgrywającymi ważną rolę w zamieraniu drzewostanów oraz owadami wykorzystującymi martwe drewno. Jest autorem jednego z rozdziałów międzynarodowej monografii na temat owadów saproksylicznych, która została opublikowana w renomowanym wydawnictwie Springera. Zajmował się związkami owadów saproksylicznych z saprofitycznymi grzybami oraz symbiozą jednego z gatunków z bakteriami.

Zainteresowania Habilitanta kierują się też w stronę faunistyki. W tym zakresie opublikował zestawienia kilku grup motyli występujących w Polsce. Jego autorstwa jest monograficzne opracowanie występowania pachnicy w polskich lasach. Jest autorem i współautorem licznych doniesień o występowaniu nowych gatunków dla fauny Polski i jej regionów. Sporo uwagi poświęcił nowym gatunkom stwierdzonym w Puszczy Białowieskiej.

Kandydat do stopnia doktora habilitowanego ma w swoim dorobku także kilka opracowań z zakresu taksonomii. Jest autorem opisów kilku taksonów nowych dla nauki, m.in. z Cypru, Iranu, Azerbejdżanu i Afryki Zachodniej.

Dr T. Jaworski jest autorem opracowań poświęconych zagadnieniom ochrony przyrody. Włączył się między innymi w badania prowadzone w Puszczy Białowieskiej, które mają doprowadzić do wypracowania najlepszych rozwiązań służących ochronie przyrody w tym kompleksie leśnym. Zajmował się aktywną ochroną pachnicy dębowej poprzez opracowanie projektu skrzynek z zawartością substratu odpowiedniego dla rozwijających się larw tego owada. Jest także współautorem kilku prac poświęconych obecności martwych drzew w lasach gospodarczych. Jego publikacje mają duże znaczenie dla rozwoju wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.

Krótkie zestawienie kierunków badawczych dr. Tomasza Jaworskiego ukazuje go jako entomologa o bardzo szerokich zainteresowaniach, od ekologii, poprzez faunistykę i taksonomię po badacza zaangażowanego w ochronę przyrody. Tak szerokie zainteresowania dobrze korespondują ze zróżnicowaniem i wielkością dorobku publikacyjnego, na który składa się 65 pozycji. Na tle osiągnięć większości osób ubiegających się w ostatnich latach o stopień doktora habilitowanego jest to bardzo duży dorobek, który w całości pochodzi z okresu po uzyskaniu stopnia doktora. Zaskakujący jest przy tym brak w dostarczonych mi dokumentach jakiegokolwiek wzmianki o publikacjach z wcześniejszego okresu. Być może jest to związane z uzyskaniem stanowiska naukowo-badawczego dopiero po doktoracie.

Dr inż. Tomasz Jaworski opublikował łącznie 65 różnych pozycji: 7 rozdziałów zamieszczonych w obszernych monografiach naukowych, 50 oryginalnych prac naukowych oraz 8 artykułów popularnonaukowych. Ponad 40% tego dorobku pochodzi z lat 2016-2019. Wśród prac oryginalnych jest 16 artykułów, które ukazały się w czasopiśmie indeksowanych w bazie JCR. Część z nich została opublikowana w wysoko notowanych w środowisku naukowym czasopiśmie międzynarodowych. Oprócz wszystkich czterech artykułów należących do osiągnięcia, do tej grupy prac należą jeszcze prace opublikowane w *Fungal Ecology*, *Industrial Crops and Products*, *Journal of Insect Conservation* oraz *Arthropod Systematics & Phylogeny*.

Poza tą aktywnością publikacyjną do dorobku naukowego Kandydata należy też uczestnictwo z referatem bądź posterem w licznych krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych z zakresu leśnictwa i ochrony przyrody. Referatów, które współtworzył, było 37. Z tej liczby 32 zostały wygłoszone na konferencjach krajowych, a 5 na międzynarodowych. Posterów jego autorstwa było natomiast 7, z których 3 zostały przygotowane na konferencje krajowe, a 4 na konferencje międzynarodowe. Podobnie jak w przypadku publikacji, aktywne uczestnictwo w konferencjach dotyczy okresu po uzyskaniu stopnia doktora.

Uważam, że wielkość i jakość dorobku naukowego oraz pozostała aktywność naukowa dr. inż. Tomasza Jaworskiego w pełni zasługuje na to, aby mógł ubiegać się o stopień doktora habilitowanego. Warto przy tym zwrócić uwagę na dość szybkie powiększanie się tego dorobku w ostatnich kilku latach, co zaowocowało też znaczącym przyrostem liczby cytowań. O ile do roku 2014, nie zanotowano ani jednego cytowania Jego prac w bazie *Web of Science*, to w ostatnich latach roczna liczba cytowań przekroczyła 20. Jest to wyłącznie efekt znaczącego rozwoju warsztatu badawczego, który pozwala na umieszczanie coraz większej liczby publikacji w uznanych międzynarodowych czasopismach.

Ocena działalności organizacyjnej i współpracy międzynarodowej oraz dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego

Od roku 2011 dr Tomasz Jaworski kierował trzema zakończonymi projektami naukowymi. Finansowanie dwóch projektów uzyskał w konkursach Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Trzeci finansowany był przez Dyрекcją Generalną Lasów Państwowych. W tym samym czasie był wykonawcą w imponującej liczbie 20 projektów badawczych: 2 projektach międzynarodowych, 2 projektach finansowanych przez MNiSW, 2 projektach NCN, 14 projektach realizowanych na zlecenie DGLP i 1 projekcie wykonywanym w ramach badań statutowych Instytutu Badawczego Leśnictwa. Uczestniczył ponadto w europejskim programie ochrony jelonka rogacza. Obecnie kieruje jednym projektem finansowanych przez DGLP i jednym projektem realizowanym w ramach badań statutowych Instytutu Badawczego Leśnictwa oraz jest wykonawcą w trzech dalszych projektach finansowanych przez DGLP.

Oprócz uczestnictwa w wielu krajowych i międzynarodowych konferencjach, dr Tomasz Jaworski aktywnie włącza się w organizację wydarzeń naukowych. Był członkiem komitetów organizacyjnych dwóch krajowych konferencji poświęconych problemom ochrony lasu. Należał także do organizatorów jednego ze zjazdów Polskiego Towarzystwa Entomologicznego, którego jest członkiem od 2013 roku. Jest ponadto członkiem komitetu naukowego organizowanego aktualnie międzynarodowego sympozjum na temat ochrony saproksylicznych owadów. Od 2010 roku jest redaktorem działowym w czasopiśmie *Leśne Prace Badawcze*. Znaczącą pozycją w działalności dr. Tomasza Jaworskiego jest opracowanie licznych ekspertyz dotyczących wielu szczegółowych zagadnień z zakresu leśnictwa i ochrony przyrody

Coraz wyższa jakość dorobku naukowego dr. Jaworskiego została doceniona przez redaktorów kilku międzynarodowych czasopism ekologicznych, którzy zwrócili się do niego o zrecenzowanie 6 artykułów. Wśród czasopism dla których napisał recenzje są również najbardziej renomowane, jak *European Journal of Entomology*, *European Journal of Forest Research*, *Science of the Total Environment*, *Urban Ecosystems*. Oprócz tego recenzował jeszcze 13 innych prac nadesłanych do międzynarodowych i krajowych czasopism. Dr Jaworski recenzował także kilka projektów badawczych realizowanych w Instytucie Badawczym Leśnictwa. Brał również udział w pracach dwóch zespołów eksperckich

powołanych przez Dyrektora DGLP: ds. przygotowania raportu nt. stanu lasów Puszczy Białowieskiej, oraz ds. opracowania ekspertyzy nt. zagrożeń środowiska leśnego w związku ze zmianami klimatu.

Zwraca uwagę ogromnie zaangażowanie dr. Tomasza Jaworskiego w funkcjonowanie Instytutu Badawczego Leśnictwa, którego od lat jest pracownikiem. Jest lub był kierownikiem lub wykonawcą w ponad 20 projektach badawczych realizowanych w IBL w ramach badań własnych bądź zleconych przez Dyрекcję Generalną Lasów Państwowych, opiniował kilka projektów badawczych prowadzonych w Instytucie, opiekował się osobami przebywającymi na stypendiach w IBL, jest redaktorem działowym czasopisma wydawanego przez IBL, opracował kilkadziesiąt ekspertyz, których opracowywanie jak najbardziej jest częścią misji IBL na rzecz środowiska społecznego. Zaangażowanie to spotkało się z wysoką oceną Dyrekcji Instytutu i w 2013 roku wraz z całym zespołem redakcyjnym otrzymał nagrodę za rozwój *Leśnych Prac Badawczych*.

Oprócz tej bogatej działalności na rzecz swojego macierzystego Instytutu oraz rozwoju entomologicznych badań krajowych, dr Tomasz Jaworski angażuje się także we współpracę międzynarodową. Kierując projektem badawczym poświęconym różnorodności biologicznej Puszczy Białowieskiej zaprosił do współpracy czeskiego entomologa dr. hab. Jakuba Horaka. Habilitant był ponadto przedstawicielem IBL w polsko-amerykańskim konsorcjum badawczym zajmującym się kambio- i ksylofagami dębów. O jego licznych kontaktach międzynarodowych świadczą też naukowe wyjazdy zagraniczne, których od roku 2009 było aż 13. Był w tym czasie w trzech krajach europejskich: na Cyprze, w Hiszpanii i Norwegii, prowadził badania w Gujanie Francuskiej na kontynencie południowoamerykańskim i w Afryce Zachodniej. Najczęściej odwiedzanym przez niego kontynentem była Azja, gdzie przebywał w Gruzji, Iranie, Indiach, Kazachstanie i Turcji. Rezultatem tych licznych wyjazdów są publikacje z zakresu taksonomii owadów występujących w tych rejonach świata. Innym efektem jest współpraca z osobami z innych krajów przy tworzeniu artykułów naukowych. Aż w 13 publikacjach obok Habilitanta widnieją nazwiska autorów zagranicznych.

Będąc pracownikiem instytutu naukowego, dr Tomasz Jaworski miał dotąd niewiele okazji do pracy dydaktycznej. Warto zatem podkreślić jego zaangażowanie w popularyzację wiedzy, co znajduje wyraz w ośmiu publikacjach popularnonaukowych, które ukazały się w takich czasopismach jak: *Głos Lasu*, *Las Polski* i *Postępy Techniki w Leśnictwie*. W swoim dorobku ma także wykłady popularyzujące wiedzę, które wygłosił dla różnych środowisk w macierzystym IBL oraz na przy okazji wielu spotkań w Krakowie, Poznaniu, Tomaszowie Lubelskim, Warszawie i Wrocławiu. Słuchaczami Jego wykładów byli pracownicy nadleśnictw w Puszczy Białowieskiej oraz w Krotoszynie, Niepołomicach, Rudce, Złocięncu i Żedni.

Uważam, że współpraca międzynarodowa oraz organizacyjna i dydaktyczna aktywność dr. Tomasza Jaworskiego jest wystarczająca dla kandydata do stopnia naukowego doktora habilitowanego. Aktywność ta oraz wysoki poziom naukowy dają gwarancję, że po uzyskaniu pełnej samodzielności, dr Jaworski z powodzeniem zaangażuje się w rozwój młodej kadry naukowej w zakresie entomologii leśnej.

Konkluzja końcowa

Stwierdzam, że osiągnięcie naukowe doktora inżyniera Tomasza Jaworskiego *Wymagania środowiskowe wybranych grup owadów saproksylicznych oraz konsekwencje dla ich ochrony* spełnia wymagania stawiane w Ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych

i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2003 r. Nr 65, poz. 595 z późn. zm.) oraz w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. z 2011 r. Nr 196, poz. 1165). Jednocześnie uważam, że dorobek naukowy Kandydata do stopnia doktora habilitowanego także spełnia wszelkie kryteria. Całemu dorobkowi naukowemu towarzyszą odpowiednie osiągnięcia w pracy dydaktycznej i popularyzatorskiej. Wnioskuje zatem o nadanie doktorowi inżynierowi Tomaszowi Jaworskiemu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie nauki leśne.

Poznań, 6.04.2020 r.

Prof. dr hab. Jan Holeksa